

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 400/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť P. L., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 21 C 205/2007-252 z 27. mája 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14 Co 318/2011-286 z 8. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2013 doručená sťažnosť P. L. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný

prostriedok podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 21 C 205/2007-252 z 27. mája 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 14 Co 318/2011-286 z 8. októbra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 318/2011 z 8. októbra 2013 v spojení s rozsudkom okresného súdu č. k. 21 C 205/2007-252 z 27. mája 2011; označeným rozsudkom okresného súdu bol zamietnutý jeho návrh, ktorým sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy proti žalovanému MAC TV s. r. o., Bratislava. Sťažovateľ svoje tvrdenie odôvodnil tým, že „potvrdzujúce“ rozhodnutie krajského súdu *„neobstojí tak z hľadiska práva ale ani z hľadiska zdravého rozumu, najmä, ak sa vezme v úvahu, že všeobecné súdy priznávajú v sporoch o ochranu osobnosti odškodné vo výške aj 150 tis eur a to zväčša za oveľa menej závažné veci, porušenie práva, ako je to v mojom prípade...“*.

Sťažovateľ sa domáha, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva *„na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie, opravný prostriedok, atď...“*, zrušil tento rozsudok a prikázal krajskému súdu nahradiť mu trovy právneho zastupovania.

Sťažovateľ súčasne ústavnému súdu oznámil, že pre nedostatok finančných prostriedkov požiadal o ustanovenie advokáta na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom Centrum právnej pomoci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

(všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, mohol sťažovateľ podať odvolanie, čo aj využil, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci

2. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý prechádzal jeho vydaniu

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd si v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom zistil, že krajský súd v odvolacom konaní preskúmaval napadnutý rozsudok okresného súdu, ktorým tento zamietol žalobu sťažovateľa na priznanie nemajetkovej ujmy, ktorú odvodzoval zo skutočnosti, že žalovaný (MAC TV s. r. o., Bratislava) v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn.

21 C 205/2007 ho ešte pred právoplatným odsúdením označil za brutálneho vraha, čo mu malo spôsobiť ujmu na jeho strane a strane jeho blízkej rodiny, ktorú pociťuje ako vlastnú.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo na spravodlivé súdne konanie (súdnu ochranu) neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Avšak svojvoľný výklad zákonov a nerešpektovanie procesných pravidiel a procesných záruk spravodlivého procesu môže mať za následok aj porušenie základného práva a slobody sťažovateľa (III. ÚS 85/09).

Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je i právo, aby bola vec účastníka konania posúdená podľa relevantnej právnej normy, ktorá sa ňu vzťahuje, a aby aplikovaná právna norma bola vykladaná v súlade s jej účelom a zmyslom.

Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 14 Co 318/2011 z 8. októbra 2013 v spojení s rozsudkom okresného súdu č. k. 21 C 205/2007-252 z 27. mája 2011, všeobecné súdy pri rozhodovaní o sťažovateľovom nároku vychádzali z ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Okresný súd, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd, podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom aplikovali pri svojom rozhodovaní príslušné právne normy, keď najmä poukázali na skutočnosť, že predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen preukázanie skutočnosti, že došlo k neoprávnenému zásahu, ale zároveň tiež preukázanie, že tento neoprávnený zásah bol objektívne spôsobilý privodiť sťažovateľovi ujmu na právach chránených ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Z dokumentácie, ktorú mal ústavný súd k dispozícii, vyplýva, že okresný súd na zistenie skutkového stavu vykonal rozsiahle dokazovanie, v ktorom bolo preukázané, že 17. januára 2007 bol sťažovateľ vo viacerých spravodajských médiách označený celým

menom, priezviskom, vekom, bydliskom v spojitosti s tým, že brutálnym spôsobom spáchal tri vraždy. K tomu, aby mohli vo veci konajúcej súdy označiť tento zásah za taký, na základe ktorého by sa mohol úspešne domáhať súdnej ochrany svojich práv (vrátane nároku na priznanie nemajetkovej ujmy), musí byť aj podľa názoru ústavného súdu splnená aj druhá podmienka, a to, že ide o zásah, ktorý je (reálne) spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených § 11 Občianskeho zákonníka, čo sa však u sťažovateľa nepreukázalo.

Krajský súd v rozsudku potvrdzujúcom výrok okresného súdu argumentoval najmä tým, že „Dokazovaním, ktoré súd prvého stupňa vykonal vo veci mal preukázané, že navrhovateľ bol rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 1 T 1/2005 dňa 17. 1. 2007 uznaný za vinného z trestných činov vraždy troch ľudí a nedovoleného ozbrojovania, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na doživotie s výkonom v III. nápravnovúchovnej skupine. V deň vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku bola táto skutočnosť odvysielaná v televíznych spravodajstvách viacerých médií...

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáha v tomto konaní od odporcu zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 165.969,59 eur z dôvodu, že odvysielaním predmetnej reportáže o navrhovateľovi dňa... neoprávnene zasiahol do osobnosti navrhovateľa tým, že zverejnil údaje o navrhovateľovi pri nerešpektovaní prezumpcie neviny, keďže trestné konanie voči nemu v tento deň nebolo právoplatne ukončené. Odvysielaná reportáž holá spôsobilá negatívne ovplyvniť výsledok trestného konania voči nemu, došlo k zásahu do ochrany jeho dobrého mena a súkromia zverejnením podobizne navrhovateľa, osobných údajov a nepravdivých tvrdení.“

V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd ďalej uviedol:

«Odvolací súd sa oboznámil s celým spisovým materiálom, rozsudkom súdu prvého stupňa, odvolacími námietkami navrhovateľa, pričom zistil, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správny právny záver. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré považuje v zásadných otázkach za vecne správne.

Na zdôraznenie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že rovnako ako súd prvého stupňa vychádza z toho, že médiá hrajú v spoločnosti

významnú rolu v oblasti informovania verejnosti o otázkach celospoločenského záujmu, informovanie verejnosti o závažných trestných činoch a ich stíhaní súdmi je podstatnou informáciou, na ktorú má verejnosť právo.

Z rozsudku ESĽP vo veci News Verlags GmbH & CoKG proti Rakúsku zo dňa 11. 1. 2000 vyplýva, že úloha tlače... zahrňuje aj informovanie verejnosti o súdnych konaniach a ich komentovanie, ktoré za predpokladu, že neprekračujú určité hranice, najmä pokiaľ ide o povesť a práva iných alebo riadny chod spravodlivosti, prispieva k verejnosti konania, a sú tak v súlade s ústavnou požiadavkou, aby súdne konania boli verejné. Nie len že informačné médiá majú za úlohu poskytovať takéto informácie a myšlienky, ale verejnosť má právo ich prijímať. Médiá pri informovaní verejnosti však musia dbať na dodržanie pomeru práva na šírenie informácií k právu na ochranu osobnosti. Avšak medze prípustnosti komentovania prebiehajúcich trestných konaní nemôžu zahrňovať výroky, ktoré by pravdepodobne poškodili šance dotknutej osoby o spravodlivý súd alebo podkopali dôveru verejnosti v úlohu súdu v chode spravodlivosti.

Pri posudzovaní prípadného zásahu médiami poskytnutou informáciou do osobnostných práv, v každom konkrétnom prípade je potrebné skúmať mieru tvrdeného porušenia základného práva na ochranu osobnosti v kontexte so slobodou prejavu a s právom na informácie, a to so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania a ochrany týchto práv. Pre priznanie nároku je nutné, aby príslušný zásah bezprostredne súvisel s porušením chráneného základného práva, teda aby existovala príčinná súvislosť medzi nimi. Podstatné je tiež, aby zásah v konkrétnom prípade presiahol určitú prípustnú intenzitu takou mierou, ktorú už v demokratickej spoločnosti nie je možné tolerovať.

Podľa platnej judikatúry v Slovenskej a aj v Českej republike je treba rešpektovať určité špecifiká bežných informačných médií, ktoré v určitých prípadoch musia predovšetkým aj s ohľadom na časový priestor (v periodickej tlači s ohľadom na rozsah príspevku), ktorý majú určený pre informovanie najširšej verejnosti, pristupovať k informáciám s určitým zjednodušením, a nie je možné bez ďalšieho tvrdiť, že každé zjednodušenie musí viesť k zásahu do osobnostných práv dotknutých osôb. Ťažko je možné trvať na úplnej presnosti skutkových tvrdení v poskytnutých informáciách a podstatným je preto vždy to, či celkové vyznenie určitých informácií zodpovedalo pravde.

Aj podľa odvolacieho súdu v danom prípade zo strany odporcu došlo k prekročeniu zákonnej licencie ta, ako to konštatoval súd prvého stupňa, keďže bolo porušené právo navrhovateľa na zachovanie prezumpcie neviny tým, že TV JOJ ho označila ako brutálneho vraha ešte v čase, kedy nebolo rozhodnutie súdu právoplatné. Táto skutočnosť bola v konaní preukázaná uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor všeobecnej kriminality zo dňa 27. 7. 2007, sp. zn. ČVS:ORP-535/1-OVK-B3-2007 o začatí trestného stíhania..., v ktorom sú uvedené citácie z reportáže, ako aj prepisom reportáže... Z toho dôvodu nebolo potrebné v jej to súvislosti ďalšie dokazovanie, a to vyžiadaním konkrétneho obrazového záznamu z Ministerstva vnútra SR, ako sa toho pred súdom prvého stupňa domáhal navrhovateľ a túto skutočnosť namietal aj v odvolaní. Obrazový záznam by len potvrdil to, čo súd prvého stupňa mal riadne preukázané vyššie uvedenými listinnými dôkazmi. Nevykonanie dôkazu obrazovým záznamom však nemá žiaden význam pre rozhodnutie vo veci. Je bez pochyb, že na obrazovom zázname bol navrhovateľ zobrazovaný, ako ho viedli na pojednávanie v putách, ako mu boli putá snímané a podobne. Išlo o reálne zobrazenie skutočnosti, kedy médiá nie sú obmedzované alebo limitované a môžu zobraziť osobu aj takýmto spôsobom. Navrhovateľ bol v tom čase už vo výkone väzby zo zákonných dôvodov, a ako s takou osobou s ním bolo potrebné zaobchádzať uvedeným spôsobom (jeho dovedenie na pojednávanie v putách s eskortou). Takéto zaobchádzanie nebolo v rozpore so zákonom, a preto ani nemožno hovoriť o tom, že médiá zobrazením osoby v takejto situácii prekračujú mieru primeranosti.

K zásahu do práv navrhovateľa došlo len jedným výrokom TV JOJ, a to jeho označením za brutálneho vraha. Z obsahu prepisu reportáže totiž vyplýva, že všetky ostatné informácie boli v súlade s už vyneseným rozsudkom, kde sa vo výroku spomínalo spáchanie vrážd obzvlášť brutálnym spôsobom. Obsah reportáže v ďalšom znel v podmienovacom spôsobe, teda že „... navrhovateľ mal spáchať trestný čin...; ... mal zavraždiť priateľku...“. Označenie navrhovateľa ako brutálneho vraha predstavuje iba fragment mozaiky informácii o navrhovateľovi, ktoré boli médiami prezentované a ktoré navrhovateľ vyvolal vlastným protiprávnym konaním. Uvedená formulácia v celkovom kontexte reportáže nemohla vyznieť ako jednoznačné konštatovanie viny navrhovateľa, keďže reportáž končila

tým, že navrhovateľ má možnosť sa voči rozsudku odvolať, čím vlastne bola verejnosť informovaná o tom, že rozhodnutie nie je konečné.

Aj s poukazom na uvedené podľa názoru odvolacieho súdu treba zobrať do úvahy aj to, že hoci zásah do práva na dodržanie prezumpcie neviny zo strany TV JOJ bol preukázaný, čo sa však týka jeho intenzity, nemožno hovoriť o porušovaní a zasahovaní do ľudských práv s cieľom zneužívať situáciu navrhovateľa na zvýšenie sledovanosti televíznej stanice. Takáto skutočnosť totiž z obsahu reportáže nie je zrejmá. Samotný obsah reportáže zodpovedal skutočnosti, jedine jeho forma, slovné vyjadrenie a označenie navrhovateľa ako brutálneho vraha prekročilo prípustnú mieru, teda je v rozpore so zákonom a právom na ochranu osobnosti.

Tým navrhovateľovi podľa § 13 ods. 1 OZ vzniklo právo na upustenie od zásahov, odstránenie následkov a primeranú satisfakciu, napr. vo forme ospravedlnenia. Takéhoto plnenia sa však navrhovateľ nedomáhal, keďže podľa jeho vyjadrenia už pre neho vzhľadom na časový odstup nemá nejaké ospravedlnenie zmysel. Navrhovateľ sa domáhal len priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ, a to vo výške 165.000,- eur.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Pri posudzovaní dôvodnosti nároku uplatneného podľa citovaného ustanovenia treba vychádzať z režimu, ktorý toto upravuje. Na to, aby súd mohol priznať náhradu nemajetkovej ujmy je potrebná značná miera zníženia dôstojnosti a vážnosti osoby v spoločnosti, ak by primerané zadosťučinenie podľa ods. 1 nebolo postačujúce. Teda náhradu nemajetkovej ujmy možno priznať len vtedy, ak ide o závažnú ujmu na právach fyzickej osoby, ktorá ju vzhľadom na všetky okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, na intenzitu zásahu, dĺžku jeho trvania, jeho dopady a dôsledky, pociťuje ako ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by prípadnú ujmu tak v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, ako bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom,

pracovnom, či inom prostredí fyzickej osoby. Iba v prípade, ak sa dostatočne preukáže reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti alebo vážnosti dotknutej fyzickej osoby v spoločnosti v značnej miere, môže jej byť výnimočne subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

V danom prípade ani podľa názoru odvolacieho súdu nešlo o taký zásah, v dôsledku ktorého by bola v značnej miere znížená dôstojnosť navrhovateľa, resp. takúto skutočnosť navrhovateľ nepreukázal. Po odvysielaní reportáže sa nenarušili rodinné vzťahy medzi navrhovateľom a jeho blízkymi príbuznými, ktorí sním kontakt neprerušili, naďalej ho vo výkone väzby a trestu navštevovali. Ani na rodinu navrhovateľa nemalo odvysielanie reportáže taký dopad, že by to odôvodňovalo priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Hoci okolie reagovalo na reportáž, nešlo o také reakcie, ktoré by vážne narušovali integritu rodiny, resp. jej fungovanie, alebo ju akýmkoľvek spôsobom izolovali od okolia a podobne. Hoci otec navrhovateľa vypovedal, že od tretej osoby počul, že s ním kolegovia nechcú pracovať počas nočnej práce, naďalej riadne pracoval a jemu do očí to nikto nepovedal. Pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľa, že sa ostatné deti v obci Ž. odmietali počas určitej doby hrať s jeho synom, nebola preukázaná súvislosť s odvysielanou reportážou TV JOJ. Všetky výpovede svedkov sú všeobecné, neurčujú konkrétny časový interval tvrdených následkov. Sami svedkovia sa vyjadrili, že obyvatelia obce Ž. o stíhaní navrhovateľa vedeli už od roku 2002, od kedy bol vo väzbe.

V súvislosti s tvrdeným znížením vážnosti navrhovateľa v spoločnosti je nezanedbateľná skutočnosť, že navrhovateľ bol v čase odvysielania reportáže už vo výkone väzby a doteraz je vo výkone trestu odňatia slobody. Jeho spoločenské postavenie v tom čase bolo diskvalifikované najmä tým, že bol vo väzbe, ktorá v prípade, že by bola nezákonná (čo v tomto prípade nebola), by odôvodňovala priznanie vzniknutej ujmy. Z toho dôvodu bolo relevantné skúmať postavenie navrhovateľa ako väzňa z hľadiska, či následkom odvysielania reportáže bolo zhoršené jeho postavenie v danom prostredí, z hľadiska podmienok výkonu trestu, resp. následkov v podobe nemožnosti nadväzovania vzťahov s ostatnými väzňami. Takéto skutočnosti však preukázané neboli, a to ani výpoveďou svedka K. (spoluväzeň), ktorý uviedol, že po odvysielaní spornej reportáže väzni na navrhovateľa pokrikovali urážlivé výroky. Výpoveď tohto svedka však vykazovala veľké rozpory v porovnaní s jeho skoršou výpoveďou v inom konaní, v ktorom si navrhovateľ

uplatňoval rovnaké nároky voči inému médiu. Preto súd prvého stupňa túto jeho výpoveď správne vyhodnotil ako nedôveryhodnú.

Zjavne ani sám navrhovateľ nepociťoval svoje postavenie ako problém, keď sa s ním nezveril ani svojej rodine, ktorej sa podľa výpovede svedkov – rodinných príslušníkov sťažoval len na stravu. Teda navrhovateľ opäť nepreukázal, že okrem pokrikovania na neho zo strany iných väzňov, čo trvalo len určitý čas, by v dôsledku práve tejto reportáže došlo k následkom, ktoré opisuje v návrhu na začatie konania a ktorými odôvodňuje uplatnený nárok. Okrem toho sám navrhovateľ uviedol, že počas výkonu trestu v I. bolo správanie odsúdených voči nemu v poriadku.

Ako už bolo vyššie uvedené, na to, aby bolo možné súdom priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch, musí navrhovateľ vždy preukázať splnenie podmienok podľa § 13 ods. 2 OZ, ktoré je pre takéto rozhodnutie základným predpokladom. V danom prípade navrhovateľ nepreukázal, že by bola reportážou odvysielanou ... v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo jeho vážnosť v spoločnosti.

Zverejnenie namietaných informácií v reportáži nemohlo ovplyvniť ani výsledok súdneho konania. Súd je nezávislý a nestranný orgán, ktorý sa zo zákona nemôže nechať ovplyvňovať verejnou mienkou.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namieta chyby v protokolácii výpovedí do zápisnice, nie je v zápisniciach zaznamenané, že by nesprávnosť protokolácie hneď namietal. Námietky tohto druhu po niekoľkých mesiacoch sú právne irelevantné. Každá námietka účastníka proti zneniu zápisnice, vedeniu konania alebo správania účastníkov, ktorej súd nevyhoví, musí byť totiž v zápisnici uvedená (§ 40 ods. 3 O. s. p.).

K ďalšej námietke, že súd zle viedol výsluchy, čo malo značne poškodiť navrhovateľa treba uviesť, že svedok by mal pri výsluchu uviesť všetko, čo o prejednávanej veci vie a právny zástupca navrhovateľa mal možnosť sám klásť svedkom otázky, ktoré by podľa jeho názoru mohli pozitívne ovplyvniť výsledok súdneho konania. Z obsahu zápisníc vyplýva, že súd viedol výsluchy svedkov spôsobom, ktorý smeroval k zisteniu skutkového stavu (nešlo o účelové otázky v neprospech navrhovateľa)...

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.»

Vychádzajúc najmä z citovaného, ústavný súd zastáva názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu je ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnený a nemožno ho považovať za arbitrárny. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchyľili od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne popreli ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu interpretácia ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka okresným súdom i krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto na meritórne preskúmanie uvedeného rozhodnutia ústavný súd nie je oprávnený.

Za tejto situácie považuje ústavný súd za vylúčené, aby rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 318/2011 z 8. októbra 2013 mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv garantovaných ústavou a dohovorom, a preto jeho sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2014